

Kis beszéd a megértésről

Azt szokták mondani, hogy hogy az embereknek milyen fontos a megértés, és még hozzáteszik az empátia, szolidaritás szükségességét, ami nélkül nincsen egészsége emberi közösség, annak legkisebb formátumától, a párkapcsolattól, az közbülső legnagyobbig, az országig. Ez így is van. Vagy mégsem? Nem is gondolnánk, mennyi minden gazdagságot köszönhetünk a meg nem értésnek. Például a szerelmet. Például a verset. Például a félelmet, ami nélkül ugyancsak falra hányt borsó lenne az emberi lény. Aki azt mondja, nem fél, az nem őszinte. Félni kell. Szükséges. A félelem az élet egyik legfontosabb munkaköri feladata. És mikor félsz, amikor nem érted. Tartasz valamitől, ami lehet egy másik ember, lehet valami körülötted örvénylő folyamat, lehet a természet játéka, lehet éjszaka, lehet csönd, lehet égzengés, végül is szembe szállsz vele, jobban óvod magad, túléled. Nem biztos, hogy megértetted, de túléled. Aki azt állítja, hogy érti, miért szerelmes, hogy a szerelmének mi a racionális, ép elmével fölfogható és megmagyarázható oka, biztosan téved. Az igazi nagy szerelmek mélyén van biztosan van valami irracionális, valami megnevezhetetlen, egy kagyló, ami soha nem mutatja meg, miféle gyöngyöt rejteget, egy titkos dobozka, amelynek makacs zárjába semmilyen logikai kulcs nem illik. Jobb híján azt szokták mondani, kémia. De hát a lélek is olyan valamije az embernek, hogy koránt sem árul el mindent, sem magáról, sem a teremtményről, melynek lényegi része, és ha néha, egyszer-egyszer úgy tűnik, most aztán kitalált, most aztán bevallotta, kimondta, akkor is marad, nyugodjunk csak bele, rejtegetni valója. A lélek a legnagyobb titkolózó, miközben a mértéktelen működése, kitárulkozása és nárcizmusa gyakran elviselhetetlen. Ha az ember értené magát, a létezését, biztosan nem teremt olyan hősokeket, mint Oidipusz, Hamlet, Bovaryné vagy Don Quijote. Nem lesz belőle Mozart vagy Mahler. Nem lesz belőle Turner vagy Csontváry. De még a drámaíró, tegyük föl Csehov vagy Shakespeare sem tud mindent a hőseiről, annyit tudnak ők is, hogy a figuráik mit nem tudnak. A vers, a nagy vers is a meg nem értés legszebb és legizletesebb, olykor mérgezően finom gyümölcse. Aki érti a világot, abban pedig az embert, az ember sorsát, az ember dolgát, a véletlent, a csodát, a csoda elmaradását, a sors vad és kegyetlen csapkodását, amire fölkészülni nem lehet, biztosan nem mond igazat. És én azt mondom, hogy a szeretet is elég jelentős értetlenség a maga módján. Érts meg, kérlek a másik ember, ha veszekszünk, ha vitázunk, amikor megegyezést óhajtunk. Tévedés, ha azt gondoljuk, az lenne a föltett kívánsága, értsük meg őt. Nem. Hiszen ő magát sem érti. Érts meg, kérlek. Ez a legtöbbet jelentő kérdés egyik embertől a másikig. Azt kéri ő, ez a szegény másik, hogy érts meg te is, hogy ő mit nem ért. Értsétek meg együtt, mit nem értetek.

BEREZNAI PÉTER: TÉLI TÁJ, MEGFAGYOTT HÁZAK, 2014
lavírozott tus, ipari festék, akril, papír, fa, 3 db, egyenként 192×41 cm

Ára: 980 Ft

Előfizetőknek: 500 Ft

Johnson Burnside
Endrey-Nagy Ágoston

Fekete Vince

Filótás Karina

Gerevich András

Juhász Róbert

Kiss Dávid

Lanczkor Gábor

Marno János

Mechiat Zina

Miklya Zsolt

Sándor Olívia

Sütő Csaba András

versei

Piero Salabè esszéje

Fekete I. Alfonz

Ménes Attila

prózája

Beszélgetések

a kortárs szlovák és szerb irodalomról

Szív Ernő: Kis beszéd a megértésről

